A°. 1851. N°. 115.

Opregte Haarlemsche Courant van Donderdagsche 15 Mei.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 10 Mei.

De jongste berigten uit Rome en uit Florence melden, dat het Oostenrijk is gelukt, om zich met de Regeringen van den Kerkelijken-Staat, van Toscane, Modena en van Parma te verstaan omtrent het aanleggen eener gemeenschappelijke ijzerbaan. De daartoe gevorderde overeenkomsten zijn onderteekend, en men ziet met den eersten de ratificatie derzelve te gemoet. Het gewigt dezer overeenkomsten zal niet worden ontkend; evenmin dat Oostenrijk zich daardoor een belangrijk voordeel, ten aanzien zijner staatkundige betrekkingen met de bedoelde italiaansche Staten, heeft verworven. De band des stoffelijke belangen is voorzeker een der sterkste, welke de volkeren onderling vereenigen. Daardoor worden betrekkingen geboren, welke tegen de heftigste staatkundige beroeringen bestand zijn. Daarenboven is de staatkunde, welke de bevordering der stoffelijke welvaart beoogt, die der toekomst, en indien het Oostenrijk gelukt, de Italianen, door de bevordering van wederzijdsch verkeer en mededinging, tot werkzaamheid te stemmen, dan zal ook welligt de thans nog zoo hevige nationale afkeer afnemen.

Men verwacht eene versterking van oostenrijksche troepen, zoo wel in Toscane, als in de pausselijke Legatien, terwijl Rome steeds fransche bezetting zal behouden.

BERLIJN, 12 Mei.

Heden zal er, onder voorzitting des Konings, een Raad van ministers plaats hebben, waarin, zoo men verzekert, de wijze zal worden overwogen, op welke de Conferentie van Dresden zal worden gesloten.

De oostenrijksche presiderende minister, prins *v. Schwarzenberg*, wordt reeds den 13den te Dresden verwacht. De pruissische voorzittende minister *v. Manteuffel* zal zich werkelijk den 14den derwaarts begeven, doch spoedig herwaarts terugkeeren, ten einde, vergezeld door een zijner secretarissen, den 17den of 18den de reis naar Warschau te kunnen aannemen. Ook de pruissische Bondsgezant, de generaal *v. Rochow*, die zich reeds in Frankfort bevindt, wordt nog in Warschau verwacht, en moet den 17den den togt derwaarts aanvaarden.

De pruissische minister van financien, de heer *v. Rabe*, welke reeds vroeger zijn ontslag als zoodanig had verlangd, en met moeite is overgehaald, om tot de sluiting der zitting van de Wetgevende Vergadering aan het bewind te blijven, heeft dezer dagen op nieuw een verzoek om ontslag ingediend.

— De bezetting der Bonds-troepen in Frankfort zal met den eersten eene aanzienlijke versterking bekomen, en ook in Maintz zullen de oostenrijksche en pruissische troepen zoo veel vermeerderd worden, als de kwartieren het gedoogen.

— Men spreekt van eene aanstaande vermindering der lasten, die op de Rijnvaart drukken. Frankrijk, Nederland en Beijeren willen dezelve geheel opheffen; — Pruissen is genegen, om afstand te doen van de helft, en Hessen en Nassau van een derde.

FRANKFORT, 12 Mei.

[*Uit bijzondere berigten.*] De tegen heden aangekondigde zitting der Bonds-vergadering heeft niet plaats gehad. De pruissische gemagtigde, de heer *v. Rochow*, is met den heer *v. Bismarck* gisteren avond aangekomen, maar heeft nog geen bezoek aan het Bonds-paleis afgelegd. De opheffing van de centrale militaire commissie is daardoor nog eenige dagen vertraagd.

De heer *v. Radowitz* is alhier doorgereisd, zich naar Baden-Baden begevende. Hij heeft, alvorens deze stad te verlaten, met verscheidene diplomaten conferentien gehouden.

[Van de oostenrijksche zijde wordt stellig verzekerd, dat de opening der zitting van de herstelde Bonds-vergadering op den 15den Mei is bepaald geworden.]

VAN DEN RIJN, 13 Mei.

Men verzekert, dat Oostenrijk er zich op toelegt, om de deensche Regering overtehalen, om zich met geheel de deensche monarchie in het Duitsch-Verbond te laten opnemen, dewijl dit de eenig mogelijk weg zou zijn om uit de ten aanzien van Sleeswijk en Holstein bestaande moeijelijkheden te geraken.

PARIJS, 12 Mei.

De herziening der Constitutie en de verlenging van het gezag in handen des tegenwoordigen Voorzitters blijven steeds de twee onderwerpen, waarop de algemeene aandacht bijkans uitsluitend gevestigd is. Vermoedelijk zal het publiek nog gedurende een geruimen tijd daarmede worden beziggehouden. Wat de uitslag zal zijn der bemoeijingen van de invloedrijkste staatslieden in dezen, is met geene mogelijkheid te voorspellen. Dan eens staat de kans gunstig voor den heer *Lodewijk Napoleon;* dan weder moet men het er voor houden, dat de voornaamste hoofden der groote gematigde partij zijne weder-benoeming met alle kracht zullen tegenwerken. Heden is men geneigd om aantenemen, dat de zaak van den tegenwoordigen Voorzitter zeer slecht staat. Men zegt namelijk, dat de heer *Leon Faucher* en de overige leden van het ministerie gestemd zijn *tegen* de wijziging der kieswet van 31 Mei, welke wijziging door de Bonapartisten dringend noodzakelijk wordt geacht, ten einde den heer *Lodewijk Napoleon* een overwegend aantal stemmen te verzekeren. Verder wordt als zeker gemeld, dat de heer *de Falloux* door den graaf *de Chambord* is belast geworden, de Legitimisten aantesporen, om zich nadrukkelijk te verzetten tegen alles, wat zal kunnen strekken tot het herkiezen van het tegenwoordige Hoofd der Republiek.

Dat er omtrent de herziening van het staats-verdrag groot verschil van inzigten bestaat tusschen den heer *Lodewijk Napoleon* en zijne ministers, meent men te moeten opmaken uit den strijd, welke thans gevoerd wordt tusschen eenige dagbladen over de dezer dagen door den heer *Véron* gedane verklaring, waarin de noodzakelijkheid der herziening van de kieswet wordt uiteengezet. Van de zijde van het Elysée-national is onverwijld te kennen gegeven, dat dit het *persoonlijke* gevoelen was van den heer *Véron*, en dat deze schrijver volstrekt niet door den Voorzitter der Republiek was gelast geworden om het publiek intelichten omtrent diens bijzondere bedoelingen en inzigten. De heer *Véron* acht het noodig, nogmaals de aandacht der menigte op deze laatste omstandigheid te vestigen. Doch juist deze zijne handelwijs strekt om bij velen het vermoeden te versterken, dat het dagblad *le Constitutionnel* in dezen vrij wat meer dan eenig ander regerings-orgaan moet worden aangemerkt als de uitdrukking van de persoonlijke denkwijze des Voorzitters *Lodewijk Napoleon.*

Het verdient indedaad opmerking, dat al de officiële en half-officiële organen nadrukkelijk optreden als handhavers der wet van 31 Mei; 't welk men als een blijk wil aanmerken, dat de ministers evenzeer vóór die wet zijn gestemd, als de Voorzitter daartegen is. Reeds gaat men zoo ver van te verzekeren, dat de verdeeldheid van dien aard is, dat de heer *Leon Faucher* onvermijdelijk zal moeten aftreden. Dit laatste is welligt voorbarig.

Onder de merkwaardige gebeurtenissen van den dag behoort, dat de heer *Odilon Barrot*, die zeer zeker krachtig heeft medegewerkt tot de invoering der kieswet van 31 Mei, meer en meer begint overtehellen tot de partij welke op de wijziging dier wet aandringt. — Ook andere staatslieden, die in der tijd krachtig hebben geijverd voor de beperking van het stemregt, zijn thans van gevoelen veranderd.

Bij de democratische partij heeft de verklaring van den heer *Véron* eenen zeer diepen indruk te weeg gebragt. De heer *de Girardin* beweert, in het door hem bestuurde dagblad *la Presse*, dat de heer *Véron* niets anders pleegt dan letterkundigen diefstal, en tegen de kieswet aanvoert al die bezwaren, welke sedert een jaar door hem, *de Girardin*, tegen de inkrimping van het stemregt zijn ontwikkeld. — De schrijvers van *le Siècle* zeggen, dat de heer *Véron* is opgetreden als de tolk der behoudende partij, en dat men het thans als zeker kan aannemen, dat de kieswet zal worden veranderd. — De heer *de Lamartine* is opgetogen van vreugde, en bestempelt, in het dagblad *le Pays*, 't welk hij thans bestuurt, de handelwijs van den heer *Véron* met den naam van *le coup d'état du bon sens.* De heer *de Lamartine* beweert, dat allen, die het goed voorhebben met hun vaderland, de oogen en harten moeten openen voor de door den heer *Véron* gespokene woorden. — De schrijvers van *le National* berigten zonder omwegen, dat de heer *Lodewijk Napoleon* zich ditmaal van het dagblad *le Constitutionnel* bedient, om de gematigde meerderheid te *bestrijden* met de kieswet van 31 Mei. Zij beweren, dat de demagogie haar voordeel *kan* en *behoort* te doen met deze vreemde handelwijze van het Hoofd der Republiek.

Dat de graaf *de Chambord* tegen de herkiezing van den heer *Lodewijk Napoleon* gestemd is en aan den heer *de Falloux* in dien zin instructien heeft medegegeven, maakt men op uit eene zeer stellige verklaring, welke heden is opgenomen in het dagblad *l'Opinion publique*, 't welk geschreven wordt door den warmen Legitimist *A. Nettement.* Die staatkundige schrijver heeft, zooals is medegedeeld, onlangs eene reis naar Angers ondernomen, ten einde eene conferentie te hebben met den heer *de Falloux.* Heden verklaart hij in het door hem bestuurde blad, dat hij uit Angers is teruggekeerd, zooals hij derwaarts was vertrokken; dat is, *bepaald gestemd tegen de verlenging van het gezag in handen des Voorzitters.* Verder zegt de heer *Nettement*, hetgeen in dezen wel van het grootste belang moet worden aangemerkt, *dat hij den heer de Falloux evenzeer tegen de verlenging van dat gezag gestemd heeft gevonden.*

Deze onbewimpelde verklaring zal zeer zeker een hoogst ongunstigen indruk maken, vooreerst op de Bonapartisten, en verder op de Fusionisten, die zich veel hebben voorgesteld van de ondersteuning der Legitimisten, ter bereiking hunner oogmerken. — Algemeen is men het nu hieromtrent eens, dat, in de gegevene omstandigheden, de heer *Lodewijk Napoleon* van de partij der Legitimisten niets meer te hopen heeft.

— In de zitting der Wetgevende Vergadering van heden is gestemd over de leden van het hoofdbureau, 't welk, naar luid van het bestaande reglement, moest worden vernieuwd. De verwachting, dat de heer *Dupin* weder als voorzitter zou worden benoemd, is verwezenlijkt geworden. Reeds bij de eerste stemming is hij, door 350 van de 478 aanwezige Afgevaardigden, herkozen. Een deel der linkerzijde heeft aan de stemming geen deelgenomen. De heer *Michel*, welke gewoonlijk van dien kant als candidaat wordt ondersteund, heeft ditmaal geene enkele stem bekomen. Op den ultrarepublikein *Mathieu* waren 85 stemmen uitgebragt.

De strijd over de Afgevaardigden, die als onder-voorzitters zullen worden benoemd, is zeer levendig geweest en nog geenszins geëindigd. Heden heeft alleen de generaal *Bedeau* eene genoegzame meerderheid erlangd. Over de drie andere onder-voorzitters zal morgen op nieuw moeten worden gestemd. Na den generaal *Bedeau* hebben de meeste stemmen erlangd de heeren *Benoist d'Azy*, *Daru*, *Lacrosse* en *Vitet.*

De vier aftredende secretarissen *Chapot*, *Lacaze*, *Peupin* en *Bérard* zijn als zoodanig herkozen.

De spoorweg, welke in het westen des lands zal worden aangelegd, heeft verder in de zitting van heden het onderwerp der beraadslaging uitgemaakt.

— Het regeringsblad behelst het besluit des Voorzitters, waarbij de generaal *Pelessier* wordt belast met het bevelhebberschap *ad interim* over de algerijnsche kolonie.

— Den 6den Mei hebben te Aiguevives, in het zuiden des lands, vrij belangrijke onlusten plaats gehad. Aldaar heeft men een stierengevecht willen houden, 't geen de prefect heeft verboden. De menigte heeft niet willen gehoorzamen, en de gewapende magt heeft met geweld het volk moeten verdrijven, bij welke gelegenheid eenige personen meer of minder zwaar zijn gekwetst geraakt.

— De voorstanders van het thans in Spanje bestaande ministerie beschouwen den tegenwoordigen toestand van Portugal als zeer bedenkelijk, en duchten, dat de Koningin, door militair geweld, zich genoodzaakt zal zien, van afstand te doen van het hoog gezag, ten behoeve van haren minderjarigen zoon.

LONDEN, 12 Mei ('s avonds).

Heden middag heeft het Huis der gemeenten de beraadslaging over de bill tegen het aanmatigen van kerkelijke titels hervat, en heeft de oppositie weder eene poging aangewend, om de afdoening van die zaak te vertragen, door, op grond eener oude verordening, eene andere wijze van behandeling derzelve te vorderen, namelijk in dusgenaamd *algemeen*, en niet in *speciaal* committé. [De uitslag van de beraadslaging daarover wordt nog niet medegedeeld.]

— De russische gezant heeft eergisteren een prachtig feest gegeven ter eere van Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden.

— De heden met het stoomschip *America* te Liverpool aangebragte tijdingen uit Nieuw-York van 29 April en uit Halifax van 1 Mei behelzen geen belangrijk nieuws. De opbrengst van den laatsten katoen-oogst in de Ver. Staten werd geschat op 2,300,000 balen.

'SGRAVENHAGE, 13 Mei.

Nadat, bij de beraadslaging van heden over de gemeentewet, de heeren *Mackay*, *v. Goltstein*, *v. Lynden* en *Groen* nog nader op de door hen in 't midden gebragte bedenkingen waren teruggekomen, en de minister deze sprekers had beantwoord, zijn de algemeene beraadslagingen gesloten, en de bijzondere artikelen in overweging genomen. Betreffende de drie eerste artikelen zijn verschillende amendementen voorgesteld, doch afgewezen, en daarop is art. 1, met 61 tegen 4 stemmen, goedgekeurd; — art. 2 zonder hoofdelijke omvraag, en art. 3 met 50 tegen 14 stemmen.

De beraadslaging zal morgen worden voortgezet.

In deze zitting is ingekomen een ontwerp van wet, betreffende den accijns van de suiker.

— De, bij besluit van 4 Januarij 1850, verleende concessie tot den aanleg van eene dienst van schroef-stoombooten tusschen Amsterdam en Leyden is ingetrokken.

'S GRAVENHAGE, 14 Mei.

Bij de beraadslaging der Tweede-Kamer over het ontwerp der gemeente-wet, in de zitting van gisteren, heeft de heer *Sloet* aangemerkt, dat, indien men uitzondert de veranderingen, welke ten aanzien der wijze van zamenstelling der plaatselijke besturen worden voorgedragen, deze wet niets anders is dan eene wijziging en aanvulling der bestaande verordeningen omtrent de gemeenten. Ter beoordeeling dus van de voordragt, dient men de werking der thans bestaande verordeningen te vergelijken met die van vroegere dagen, bijzonder met die der tijden van het Gemeenebest. De spreker doet daarop uitkomen, hoe aanmerkelijk de toestand der gemeenten, vooral ten platten lande, bepaaldelijk in Gelderland en Overijssel, onder het bestaan der tegenwoordige verordeningen is verbeterd. Men moet daarom den minister van Binnenl. Zaken dank weten, dat hij niet getracht heeft, dat stelsel, waaronder zoo veel goeds tot stand gekomen is, met één slag omver te stooten; dat hij het goede van het kwade heeft weten te schiften, en dat hij uitgedrukt heeft den geest der zoogenaamde partij van vooruitgang in Nederland, die, wel verre van het bestaande te willen sloopen, het slechts wenscht te zuiveren, te schragen, te onwikkelen, te verbeteren. De spreker kan geenszins deelen in het door anderen ontwikkelde bezwaar, dat de voordragt op eene overdrevene zucht naar centralisatie zou gegrond zijn. Wel verre, dat de zoo noodzakelijke contrôle over de gemeentelijke admistratie te ver uitgebreid zou zijn, zou hij gewenscht hebben, dat provinciale inspecteurs belast waren met het dagelijksche toezigt over de gemeentelijke financien. Hij meent voorts, dat men de autonomie der gemeente-besturen geenszins vrij moet laten, en verwacht, dat die besturen, onder de werking der nieuwe wet, vrijer en onafhankelijker zullen worden dan zij nu zijn.

De heer *Lotsy* kon niet instemmen met de meening, dat het ontwerp in strijd zou zijn met de Grwt. Art. 140 der Grwt. laat de regeling en het bestuur der huishouding van de gemeente aan den Raad over; maar tevens kent het den Koning het vermogen toe, om de verordeningen van den Raad, die met de wetten of het algemeen belang strijdig mogten zijn, te schorsen of te vernietigen. Juist die bepaling stelt het toezigt der Regering op de verordeningen der gemeentebesturen vast. — Indien degenen, die geroepen zullen zijn, om medetewerken tot het verkiezen der gemeentebesturen, zich beijveren om *goede* keuzen te doen, dan stelt hij zich niets dan goeds voor van de werking dezer wet.

De *minister van Binnenlandsche Zaken* heeft daarna het woord gevoerd, en de voordragt in 't breede verdedigd tegen de gemaakte bedenkingen.

1° Wat de centralisatie aangaat. Toen hij daarvan het eerst

gewag gemaakt vond in de verslagen van de Staten van Zuid- en Noord-Holland (en die Staten hebben uitsluitend bezwaren daartegen ingebragt); toen deze klagt ontstond uit die stederijke provincien, die onder het Gemeenebest zulk eene groote rol bekleed hebben; toen hij dat las, was hij, hij moet het erkennen, verrast. Had men gezegd, dat de regten van het gouvernement te zeer beperkt waren, dan zou hem dit minder bevreemd hebben. Men heeft de centralisatie niet overeenkomstig de Grwt. geoordeeld, en men heeft een onderscheid gemaakt tusschen gouvernementale en administrative centralisatie. Het is hem niet zeer duidelijk voorgekomen, of dat verschil ligt in onderscheid van begrippen, of van woorden. Men keurde de gouvernementale centralisatie goed, en de administrative af. Hij meent echter, dat, indien er in het ontwerp centralisatie gelegen is, van de administrative centralisatie veel minder sporen in het ontwerp zijn, dan van de gouvernementale. Men heeft opgemerkt, dat centralisatie niet overeenkomt met de Grwt., en sommige sprekers wilden ons in hunne bestrijding tot den ouden tijd terugvoeren. Na hetgeen reeds door andere sprekers deswege gezegd is, blijft hem slechts weinig daarop te antwoorden over. Men behoeft het reglement van 1805 maar te lezen, om overtuigd te zijn, dat, indien aan de bestrijders der voordragt uit dat oogpunt, de keus tusschen dit ontwerp en dat reglement ware gelaten, zij ongetwijfeld niet zouden hebben geaarzeld, aan dit ontwerp verre de voorkeur te geven; want, is daarin centralisatie gelegen, in het reglement zal men gewis eene zeer willekeurige centralisatie vinden. — Hij vraagt, wat men toch wel bedoelt door de woorden, dat gemeenten vroeger corporatien waren, en in 1815 als zoodanig zijn hersteld. Het is zoo, in vroegere tijden waren sommige steden bevoorregte corporatien, die bijzondere regten uitoefenden en bijzondere eigendommen hadden, en die publieke corporatien waren op zeer vele punten ontoegankelijk voor de wet. Die souvereine corporatien in den Staat vindt men niet in de Grondwet, die noch aan gemeenten, noch aan bijzondere personen zoodanige bevoorregting toekent. Corporatien, wier groote kracht bestaat in zelfbesturing, dat zijn de gemeenten nu ook, en dat zullen zij blijven; maar corporatien in dien zin als de heer *Mackay* (wien de minister hier bedoelt) beweerd heeft, dat in 1815 zouden zijn hersteld, die bestaan er niet. Noch in de Grondwet van 1814, noch in die van 1815 is een spoor daarvan te vinden. — Die spreker heeft ook gevraagd: wat kan, wat zal de Raad doen? Met voorbeelden heeft men het gestaafd, dat de wet minder geeft dan de Grondwet wil, en men heeft de centralisatie, die men hier meende te ontwaren, ook niet overeenkomstig geoordeeld met de Grondwet. Bij de behandeling der artikelen zal er gelegenheid bestaan, om te onderzoeken of de aangevoerde gronden juist waren; maar enkele punten moeten nu behandeld worden, voor zooveel het algemeene stellingen betreft. De minister toont aan, dat vele van de aangevoerde bezwaren oplossing vinden in de Grondwet, in de provinciale-wet, of in deze gemeente-wet zelve. Hij doet daarbij zien, dat de begrootingen en rekeningen wel degelijk door de gemeenten zullen worden opgemaakt en vastgesteld, maar dat zij, ingevolge de Grondwet, aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten zullen zijn onderworpen. — Men heeft de bepaling van art. 126 afgekeurd, dat alle gemeenten gehoorzaamheid verschuldigd zijn aan alle maatregelen en besluiten van het opperbestuur; maar deze bepaling, waartegen men zoo heeft geijverd, komt ook voor in de provinciale-wet. Er bestaat geene reden, om de gemeenten niet aan deze bepaling te onderwerpen. Gaat men daarvan af, dan komt men tot het denkbeeld der souvereine corporatien. — Men heeft art. 121 als een voorbeeld bijgebragt, dat de wet minder gaf, dan de Grondwet wil. De minister kan dit niet toegeven, ook bij het ruimste begrip van de gemeentelijke zelfstandigheid. De Grwt. wil zelfstandigheid voor de huishouding der gemeenten; maar wanneer zij handelen over zaken buiten de grenzen der huishouding van de gemeente gelegen, dan mag daarover wel toezigt gehouden worden; dan behooren zij daartoe wel goedkeuring en toestemming. — Men had ook bedenking tegen de gevorderde goedkeuring eener verandering in den tijd der marktdagen of jaarmarkten. Maar daardoor kunnen toch anderen worden benadeeld; daarbij zijn de belangen van andere gemeenten betrokken; daardoor wordt geene inbreuk gemaakt op de huishoudelijke zelfstandigheid. — Volgens het ontwerp zullen de vasttestellen verordeningen aan schorsing of vernietiging zijn onderworpen. Indien dit bezwaar gegrond ware, zou het een verwijt tegen de Grondwet zijn, want deze geeft den Koning het regt, neen, legt hem den pligt op, zoodanige verordeningen te schorsen of te vernietigen, *die met de wetten of het algemeen belang strijdig zijn*. Indien dat voorschrift strijdt tegen de zelfstandigheid der gemeenten, dan zou de Grondwet die zelfstandigheid niet hebben gewild. — Men heeft opgemerkt, dat deze voordragt de strekking heeft, de vereeniging der gemeenten voortebereiden, of te bevorderen. Maar ook die bedenking moet vervallen, want het is de Grondwet, die het regt geeft, om gemeenten te vereenigen of te splitsen. En deze wet, die een uitvloeisel is van de Grwt., stelt de middelen vast tot volledige behandeling der vragen van verdeeling of splitsing, die in discussie mogten worden gebragt, en die niet anders dan door de wetgevende magt kunnen worden beslist. — De minister heeft vervolgens de bedenkingen beantwoord, die door den heer *van Goltstein* waren gemaakt. Die spreker verlangde, dat de inrigting der gemeenten meer in overeenstemming moest worden gebragt met de tegenwoordige gesteldheid der gemeenten. Er was, zeide dat lid, in deze wet meer gezorgd voor de groote steden; daarin komen bepalingen voor, die meer bij groote gemeenten te pas komen. Al hetgeen de spreker heeft aangemerkt strekt niet tot ondersteuning van het verwijt, dat in dit ontwerp eene centralisatie gevonden wordt, die strijden zou met de Grwt. Men is onder anderen opgekomen tegen het preventive stelsel, dat bij de wet zou zijn aangenomen. Maar dat slaat op die verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd. — Men heeft het strijdig geoordeeld met de gemeentelijke zelfstandigheid, dat alle plaatselijke uitgaven op de begrooting moeten worden gebragt en aan de goedkeuring van provinciale Staten onderworpen. Maar ook dit is het uitvloeisel van art. 142 der Grondwet. — De minister kan uit al de aangehaalde voorbeelden in geenen deele het bewijs vinden, dat de bewering gegrond is, dat het ontwerp door eenen geest van centralisatie zou worden beheerscht, of in strijd zou zijn met de Grwt. — Het heeft den minister verrast, dat hij ook den spreker uit Delft heeft gevonden onder hen, deze ons tot het verledene wenschen terugtevoeren. Deze geachte spreker heeft verlangd, dat aan de gemeenten die onafhankelijkheid, die vrijheid, die zelfstandigheid zou worden verleend, die aan de pruissische steden is verzekerd. Hij vreest echter, dat die spreker niet heeft ingezien de uitgebreide verzameling van aanschrijvingen en circulaires, die het gevolg zijn geweest van de Steden-ordening van 1808. Maar die spreker wete tevens, dat men in 1831 die verordening heeft moeten veranderen en grootendeels doen verdwijnen.

De minister besloot de behandeling van dit eerste gedeelte zijner rede met de opmerking, dat, naar zijn inzien, centralisatie bestaat, wanneer in of van wege het middenpunt gehandeld wordt; doch dat, volgens de strekking van het ontwerp, de *gemeenten* handelen, onder toezigt van het provinciaal, daarna van het Rijks-bestuur, in de gevallen waar dit noodig is. — Men heeft gezegd dat het gouvernement uit vrees voor de vrije verkiezingen de centralisatie heeft te hulp geroepen. De minister antwoordt daarop, dat dit ontwerp, wel verre van blijken van vrees te dragen, integendeel het blijk in zich bevat van het volkomene vertrouwen op eene edele en trouwhartige natie. Indien thans al eenige zelfstandigheid in de gemeenten bestaat, kan dit zijn in eenige steden; maar op het platteland is dit geenszins het geval; juist die plattelands-gemeenten zullen nu tot vrijheid worden geroepen, en zullen haar kunnen uitoefenen veel krachtiger dan tot dus ver de grootste stad.

2° Ten aanzien van het bezwaar tegen de voorgestelde *eenvormigheid*, heeft de minister aangemerkt, dat men wel bedenkingen in 't midden had gebragt, maar geenszins de grenzen had aangeduid, welke betreffende het bestuur der grootere en kleinere gemeenten behooren te bestaan; noch de verbeteringen, welke in het ontwerp zouden kunnen worden gemaakt, om aan het doel der sprekers te beantwoorden. Z. E. meent, dat men in het ontwerp heeft behouden alles wat daarvoor vatbaar was. — Hij beklaagt zich over de gebezigde uitdrukking, als of het ontwerp der natie zoude worden *opgedrongen*, — als niet parlementair, en van geene toepassing bij wetten, welke door het Bewind voorgedragen, maar door de Wetgeving goedgekeurd worden. — Verder heeft de minister zich beklaagd over het verwijt, als of door eene te ver gedrevene centralisatie de gemeenten in slavernij zouden worden gebragt, en hij heeft daarbij doen opmerken, dat wel plaatselijke verordeningen door den Koning kunnen worden geschorst of vernietigd, maar alleen in zoo ver die in strijd mogten zijn met de wet, of het algemeen belang.

Naar des ministers oordeel, moet de zelfstandigheid der gemeente-besturen rusten op de bijzonderheid van aard en behoeften, en mag zij niet verder gaan, derwijze, dat in gemeenten van gelijken aard en met gelijke behoeften de gelijkheid tegen plaatselijken eigenzin kan worden gehandhaafd. De wet kan in dat opzigt geene andere dan algemeene regelen stellen, terwijl het aan het initiatief der besturen moet worden overgelaten, om datgene te verordenen, 't welk bijzondere behoeften als noodig en nuttig mogten aanwijzen.

Een amendement van den heer *v. Goltstein*, om in art. 1 niet van *wethouderen* te gewagen, heeft geene genoegzame ondersteuning gevonden. — De heer *Sloet* heeft zich tegen dit art. verklaard, op grond dat het opnemen van de wethouderen in het organismus der wet hem voorkwam in strijd te zijn met de Grwt. Dit gevoelen is door den heer *Godefroi* bestreden, welke daarbij heeft beweerd, dat de grondwetgever de regeling dezer aangelegenheid geheel aan den gewonen wetgever heeft overgelaten. — De vier stemmen, welke zich tegen het eerste art. hebben verklaard, waren van de heeren *v. Goltstein*, *Sloet*, *v. Nispen* en *P. Kluit*.

Een amendement op art. 3, van den heer *van der Heijde*, houdende dat dezelfde persoon niet zoude kunnen zijn burgemeester in meer dan ééne gemeente, is met 45 tegen 19 stemmen verworpen. *Voor* hetzelve hebben gestemd de heeren *Hoffman*, *Dommer*, *Westerhof*, *Schiffer*, *v. d. Heijde*, *v. Nispen*, *de Poorter*, *de Berg*, *Reinders*, *v. Goltstein*, *Schooneveld*, *Gouverneur*, *Zylker*, *v. Hasselt*, *Storm*, *v. Akerlaken*, *Baud*, *v. Wijlick* en *de Limpens*.

Een amendement van den heer *de Fremery*, waarbij werd gesteld alleen de voorwaarde dat de gezamenlijke gemeenten geene meerdere bevolking zouden opleveren dan van 10,000 zielen, is met 38 tegen 26 stemmen verworpen. *Voor* hebben gestemd de heeren *Ypey*, *Huguenin*, *Dullert*, *Bots*, *de Moraaz*, *de Fremery*, *v. Hoëvell*, *Lotsy*, *Godefroi*, *Storm v. 's Gr.*, *Mackay*, *Blussé*, *Jespers*, *de Man*, *v. Heiden*, *v. d. Linden*, *Bachiene*, *van Goltstein*, *Hugenholtz*, *Sloet*, *v. Zuylen*, *Schooneveld*, *Meeussen*, *Gouverneur*, *v. Eck* en *Metman*.

Art. 3 is onveranderd aangenomen, met 50 tegen 14 st. — *Tegen*: de heeren *Storm van 's Gr.*, *de Man*, *Hoffman*, *v. d. Heyde*, *Reinders*, *v. Goltstein*, *Sloet*, *Baud*, *v. Nispen*, *Westerhoff*, *de Poorter*, *Gouverneur*, *v. Akerlaken* en *de Limpens*.

De verdere beraadslaging is daarop bepaald op heden ochtend.

— Z. K. H. Prins *Frederik* heeft heden den staf en de verdere officieren van het 2de regiment dragonders, thans alhier in garnizoen, ten gehoore ontvangen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 14 Mei. Den 13den dezer in Texel binnengekomen: *Stad Utrecht*, Jaski, Banjoewangie; *Beerta Hendrika*, Stuit, *Elisabeth Helena*, Gatsen, *Fresina*, Mooi, alle 3 van Dantzig; *Emanuel*, Jacobsen, Drammen; *Emanuel*, Svendsen, *Ora et Labora*, Christensen, *Alida*, Nielsen, alle 3 van Arendahl. Niets uitgezeild. Wind n. o.

Den 13den dezer in Helvoet binnengekomen: *Jules & Sophie*, Basin, St. Malo; *Gerda*, Rasmussen, Libau; *Cornelia*, Vos, Windau; *Valerigera*, Svendsen, Reval; en uitgezeild: *Pio Nono*, Nordlohne, Batavia; de stoomboot *Hambourg*, Havre, *Gannet*, Liverpool.

Den 13den dezer in Brielle binnengekomen: *Lammechiena*, Koops, Windau; *J. H. Graaf van Rechteren*, Hoeksma, Memel; en uitgezeild: de stoomboot *Batavier*, Londen. Wind n. - o.

Den 13den dezer in Maassluis binnengekomen: *de Nijverheid*, van der Gaauw, Noordzee; en uitgezeild: *Colonel Evans*, Harnden, Rye.

Te St. Helena zijn binnengekomen: den 26sten Maart *Gelderland*, de Wijn, Batavia naar Amsterdam, heeft de reis voortgezet; *Resident van Son*, Bauditz, dito naar dito; den 27sten dito *Java*, Banjoewangie naar dito.

Te Messina is binnengekomen: den 19den April *Reinauw Engelkens*, Rozenbeek, Palermo, is 28 dito naar Rotterdam vertrokken.

Te Marseille binnengekomen: den 9den dezer *Joanna Jacoba*, Sap, Amsterdam.

Te Rouaan is binnengekomen: den 9den dezer *Gesina Helena*, Alberts, Dordrecht.

Den 9 en 10den dezer zijn ter reede van Deal binnengeloopen: *Agneta*, Dekker, *Zeemanshoop*, Dekker, *Ardjoeno*, Post, alle 3 van Amsterdam naar Batavia; *Willem III*, Bok, Dordrecht naar dito; *Maracaibo*, Kool, van Curaçao naar Rotterdam.

Den 10den dezer waren op de hoogte van Douvres: *Flora*, Tydeman, van Dordrecht naar Batavia; *Sourabaija*, Swart, van Rotterdam naar dito.

Den 6den dezer waren bij Bevezier: *Kleine Fritz*, Ditman, Newjork naar Amsterdam; *Middelburg*, Rooderkerk, Middelburg naar Batavia.

Den 7den dezer was op de hoogte van Torbay: *Koning Willem II*, Giezen, Rotterdam naar Batavia.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 Mei. *Tarwe* tot goed vorige prijzen met redelijke handel; 129 ℔ o. h. Pools. ƒ 285 bij partij; 130 ℔ n. dito ƒ 280; 125 ℔ ger. dito ƒ 240; 135 ℔ n. Hoogl. Kleefs. ƒ 270; 127, 129 ℔ n. Gelders. ƒ 204, ƒ 220; 130 ℔ Kub. ƒ 259; 130 ℔ o. r. h. Pools. ƒ 265. — *Rogge* alleen ten gerijve; 126 ℔ Pruis. ƒ 170; 116 ℔ gedr. ƒ 142. — *Garst* tot vorige prijzen; 114 ℔ n. Deens. ƒ 140; 113 ℔ mind. dito ƒ 138; 115 ℔ jar. dito ƒ 137; 104 ℔ n. Vries. w. ƒ 132. — *Haver* prijshoudende; 80 ℔ fijne ƒ 110. — *Boekweit* ruim ter veil en slap; 122 ℔ Amersf. en Nijkerk ƒ 200; 124 ℔ p. jar. Holst. ƒ 193. — *Koolzaad* op 9 vat, Oct. en Nov. ƒ 330. — *Lijnzaad* in een doen; in veil, 107, 108, 109, 100 ℔ Libau ƒ 7¼, ⅜.

AMSTERDAM, 14 Mei. *Raapolie* prijshoudend; ord. cond. ƒ 32¾; vliegend ƒ 31¾; op levering iets aangenamer p° Sept. ƒ 32¼; p° Oct. ƒ 32¼ à ƒ 32½; p° Nov. ƒ 32½; p° Dec. ƒ 32½ à ƒ 32¾. *Lijnolie* ord. cond. ƒ 34¼; vliegend ƒ 33¼ à ƒ 33. *Hennepolie* ord. cond. ƒ 35¾.

NIJMEGEN, 13 Mei. Alhier was de middelprijs ter markt van gisteren: van de 413 verkochte mudden Inl. *tarwe* per mud ƒ 6,88; van de 75 verkochte mudden Hoogl. dito ƒ 9,26; van de 343 verkochte mudden *rogge* ƒ 5,80; van de *gerst* was de hoogste prijs ƒ 4,50 en de laagste ƒ 3,75; van de *boekweit* de hoogste prijs ƒ 6,20 en de laagste ƒ 5,95; van de *haver* de hoogste prijs ƒ 3,25 en de laagste ƒ 2,50.

214de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der eerste Klasse.

3de Lijst. N°. 19343, een prijs van ƒ 1000.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

14 *Mei.* 1851. — 4½ *Ure.*

			van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	57⅜	7/16	—
" "	3	"	67¼	⅜	—
" "	4	"	87⅞	88	87 15/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	"	87¾	—	—
Handelmaatschappij . . .	4½	"	103	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	"	86 13/16	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. " " .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	"	90⅛	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	"	51⅜	9/16	—
" . . .	5	"	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	"	105¼	—	—
" " 1828/1829,	5	"	101⅛	¼	101⅛
Certificat. " 1831/1833.	5	"	93 11/16	—	—
" " 1840. . . .	4	"	87½	9/16	—
" bij Stieglitz . .	4	"	86 13/16	⅞	86 13/16
" " " N. .	4	"	86⅝	11/16	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	"	64¼	—	—
Certific. van " . .	6	"	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		ƒ	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	77	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5	"	14⅞	15	14⅞
" " £ 510,	5	"	14 15/16	15 1/16	15
" Onb. Stukk.	5	"	14 13/16	15/16	—
Obligatiën	3	"	38½	¾	38⅝
" Binnenl. . . .	3	"	34½	35⅝	34 9/16
Passieve			5 13/16	—	—
Ardoin Coupon			8 1/16	⅛	8 1/16
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . .	5	pct.	—	—	—
" " " . .	4	"	—	—	—
" Metalliek . .	5	"	70½	71⅓	—
" " N. . .	5	"	76¾	77⅜	77¼
" " . .	2½	"	37⅝	38	—
BELGIE, ...			—	—	—
Banc. Belgie	2½	pct.	—	—	—
Rothschild, ...	2½	"	47	⅛	47
"	4½	"	35	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	90⅛	—	—
" " £ 200	5	"	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	"	33⅛	½	—
"	4	"	32⅞	33¼	33
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5	"	30	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3	"	33	⅛	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	1¾	"	16⅜	—	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5	"	33⅛	¼	33⅛
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actiën.			—	—	—

Rusland certific. administr. te Londen 4½ pc. 96⅜. Spanje gest. schuld te Parijs 5⅝. Denemarken oblig. te Londen 5 pc. [illegible] Louisiana 5 pc. 97⅝. De 4 pc. Weldadigheid 73. N. Bank [illegible] Oude 2½ Metall. 36⅝. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Sociteit: *Tot Nut des Obligatie-Handels.*

J. STROEVE Bz., *Pres.*

De binnenl. fondsen waren heden prijshoudend. Van de buit[…] waren de fransche en portugesche flaauwer; de oostenrijksche w[…] en de overige onveranderd.

MADRID, 8 Mei. De 3 pc. 35¾; 5 pc. 15⅞.

WEENEN, 10 Mei. De 5 pc. Metall. 95⅞. Bank-actien 12[…]

FRANKFORT, 11 Mei. De 5 pc. Metall. 73⅝; 3 pc. Spanje bi[…] 34 13/16.

LONDEN, 12 Mei. De 3 pc. gecons. resc. 97⅛ à ¼. Peru [...] à 84. Mexico 35⅝ à ¾. Portugal 4 pc. 33½ à 34. Spa[nje] 5 pc. 19¾ à ⅞; 3 pc. 39⅞. Nederl. 59 à ½.

PARIJS, 13 Mei. De 3 pc. renten 55 fr. 55; 5 pc. 89 fr. [...] 3 pc. Spanje 35¼.

*** BAD-BERIGT.

Het begin der ZWAVEL-BADEN te Bentheim is [...] Maandag den 9den Junij aanstaande bepaald, en bezo[rgt] de Heer Hofmedicus en Landphysicus Dr. ASCHE[N]DORF, te Gildehaus, als Bad-Arts, de geneeskundi[ge] behandeling der Badgasten.

Bentheim, *den 1sten Mei* 1851.

De Vorstelijk Bentheimsche Bad-Administrator,
NORDBECK.

*** Ondertrouwd:

GORINCHEM, 9 Mei 1851.

W. F. VAN WIJK JR.; te *Leyd[en]*, Weduwenaar, en
J. VERHEIJ.

*** Ondertrouwd:

LEEUWARDEN, 11 Mei 1851.
Eenige kennisgeving.

W. J. O. SLUITER, Predikant te *Zalk* en
J. Æ. KOUMANS SMEDIN[G].

*** Getrouwd:

NIJMEGEN, den 9den Mei 1851.

Mr. J. M. SMITS
en
P. J. NOORDUYN.

*** Getrouwd:

Y. KEIJZER,
Med. Doctr. te *Maartensdijk* (Prov. *Utrecht*), e[n]
C. VAN ALPHEN.

ZEVENHUIZEN, 9 Mei 1851.

*** Getrouwd:

MEPPEL, 11 Mei 1851.

T. WILDEBOER,
Ontvanger der Registratie en Domein[en] te *Schagen*, en
A. TEN WOLDE.

*** Gehuwd:

NIJMEGEN, den 13den Mei 1851.

H. J. VAN DER MEULEN,
Kapitein bij het 1e Regt. Infe.,
R. d. M. W. O., en
A. M. MILTENBURG.

*** Den 9den Mei, te NIJMEGEN, bevallen van eene ZOON *JACOBA LOKE*, Echtgenoote van
W. DE VILLENEUVE.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *J. P. AUWERS*, geliefde Echtgenoot van G. J. SEVERYN.

HORSSEN, 9 Mei 1851.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *JOHANNA MARIA JANSEN*, geliefde Echtgenoote van J. H. KEMELAAR.

VEENENDAAL, 11 Mei 1851.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe *M. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN*, geliefde Echtgenoot van

ZUIDBROEK, 11 Mei 1851.

P. M. VAN DER HAER.
Eenige kennisgeving.

. Mijne geliefde Echtgenoot, Vrouwe *JOHANNA ELISABETH WICHERS*, beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER. J. HOETH.

GRONINGEN, 12 Mei 1851.

. Op RIDDEROORD, bij *Maartensdijk*, is den 12den Mei 1851 van eene DOCHTER bevallen Vrouwe *AGNETTA SOPHIA ROSE*, Echtgenoote van Jhr. Mr. P. J. RIDDER VAN DER DOES DE BYE.

Eenige kennisgeving.

. Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe *C. E. S. J. HASSELAAR VAN IDSINGA.*

HILVERSUM, 12 Mei 1851.

. Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *C. B. M. BEIJERINCK*, geliefde Echtgenoot van H. C. ROETERS VAN LENNEP.

AMSTERDAM, 12 Mei 1851.

Eenige kennisgeving.

. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *JOHANNA HILLEGONDA WILHELMINA VAN DER VEUR*, Echtgenoote van P. CLOOS.

ROTTERDAM, 13 Mei 1851.

. WIJHE, 7 Mei 1851. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 61 jaren, de Wel-Edele Heer BARTHOLOMEUS JUSTUS VAN BAGGEN.

Eenige kennisgeving.

. GRONINGEN, 8 Mei 1851. Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van 83 jaren, Vrouwe MARIA LAURENTIA RUIJSCH, vroeger Wed. Dr. *M. van IJperen*, laatst Wed. Mr. *D. van Staveren*, diep betreurd door hare Kinderen en Klein-Kinderen.

L. G. PAREAU,
uit aller naam.

. Heden trof mij de zwaarste slag mijns levens, door het overlijden van mijnen hartelijk geliefden Echtgenoot, JOHANNES PIETER BRINKGREVE, in leven Boekhandelaar alhier. Wat ik en mijne zeven Kinderen in hem verliezen kunnen zij beseffen, die den waardigen overledene van nabij gekend hebben.

DEVENTER, 8 Mei 1851. Wed. J. P. BRINKGREVE, geb. BREDENOORD.

De *Affaire* zal door mij, met behulp mijner Zoons, gecontinueerd worden.

. Op den 9den Mei 1851 overleed te HOORN, in den ouderdom van ruim 70 jaren, de Heer F. HOUTTUIJN, in leven Marktmeester aldaar.

P. DE WIT,
JB. DE WIT,
Executeuren.

. Heden namiddag nam de Heere de oudste onzer Lievelingen, JUSTINA ELISABETH, tot zich, in den ouderdom van ruim elf maanden.

P. A. VAN TOORENENBERGEN, V. D. M.
H. VAN TOORENENBERGEN,
geb. HORST.

ELSPEET, op de *Veluwe*, 10 Mei 1851.

. ROTTERDAM, 10 Mei 1851. Na een langdurig en geduldig lijden overleed heden, in den jeugdigen leeftijd van twintig jaren en bijna vijf maanden, onze innig geliefde jongste Zoon, PIETER BIERUMER WILKENS, te regt door ons en al zijne Betrekkingen ten diepste betreurd.

JOHANNES THEODORUS WILKENS.
HENRIETTE WILKENS, geb. BOONEN.

Eenige en algemeene kennisgeving.

. 'sGRAVENHAGE, 10 Mei 1851. Heden overleed alhier Jonkvrouwe JEANNE NICOLASIE MARGUERITE DEL COURT.

. Heden overleed, in den ouderdom van 83 jaren, THEODORA MEIJERAAN, Weduwe van wijlen den Heer *F. C. Franse.*

AMSTERDAM, 10 Mei 1851.

. WOERDEN, 11 Mei 1851. Heden overleed onze waarde Vader en Behuwd-Vader, WOUTER LEM, in den ouderdom van circa 97 jaren.

Eenige kennisgeving. J. LEM,
uit aller naam.

. Heden ontving ik het voor mij zoo droevig berigt, dat mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, P. E. KARST, Gezagvoerder van het schip *Ambarawa*, op zijne terugreis van *Java*, den 10den Februarij ll., na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van ruim 52 jaren is overleden.

AMSTERDAM, 11 Mei 1851. N. KRAAY, Wed. *P. E. Karst.*

Strekkende deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving.

. Heden morgen, ten 2 ure, overleed, na een kortstondig lijden van 3 dagen, tot onze droefheid, onze geliefde Vader, PIETER HANSUM Sz., in den ouderdom van 74 jaren en 6 maanden.

GIESSENDAM, 12 Mei 1851. *Uit naam van zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen,*

Algemeene kennisgeving. A. HANSUM.

. Onze hartelijk geliefde Vader en Behuwd-Vader, de Wel-Edel-Geboren Heer en Mr. PIETER CORNELIS RIEMERSMA, in leven Oud Kanton-Regter van *Woubruggen*, ontsliep op heden, in den ouderdom van ruim vier-en-tachtig jaren, zacht en kalm, aan verval van krachten. Zijne nagedachtenis zal steeds, even als die over onze afgestorvene Moeder in zegenend aandenken blijven.

Uit aller naam,

KOUDEKERK, den 12den Mei 1851. J. P. J. RIEMERSMA.

Eenige kennisgeving.

. Tot onze innige droefheid overleed heden, in den ouderdom van 61 jaren, ten Huize van haren Zoon, te HOORN, waar zij zich tijdelijk ophield, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, T. E. RIJNDERS, Weduwe den Wel-Eerw. Heer *A. F. van der Scheer*, in leven Predikant te *Dordrecht*.

13 Mei 1851. W. L. VAN DER SCHEER,

Eenige kennisgeving. *uit aller naam.*

. Aan de Geïnteresseerden in de Negotiatie ten behoeve der Maatschappij onder de Zinspreuk: *Felix Meritis*, te Amsterdam, wordt kennis gegeven, dat op Maandag den 19den en Maandag den 26sten Mei 1851, des avonds ten zeven ure, in het Gebouw der Maatschappij, de betaling zal geschieden van TIEN AANDEELEN in de Negotiatie, naar volgorde der Uitloting, welke in het vorige jaar heeft plaats gehad, zijnde:

N°. 537,	met *f* 200.	N°. 1987,	met *f* 200.
„ 3578,	„ = 200.	„ 1651,	„ = 250.
„ 2891,	„ = 200.	„ 1117,	„ = 200.
„ 150,	„ = 250.	„ 218,	„ = 400.
„ 3189,	„ = 200.	„ 3561,	„ = 600.

Alsmede dat op den eersten der voorn. betaaldagen, terzelfder plaats en uur, uit eene nominatie van twee personen, een Commissaris voor de Negotiatie verkozen zal worden, tot vervulling der thans vacerende Commissarisplaats; waartoe de Geïnteresseerden bij dezen worden uitgenoodigd.

Terzelfder tijd zullen aldaar mede nog betaald worden de in vorige jaren uitgelotene en nog niet ingevorderde AANDEELEN:

N°. 187.	N°. 1318.	N°. 2607.	N°. 2699.
„ 209.	„ 1324.	„ 2695.	„ 3451.
„ 538.	„ 1332.	„ 2697.	„ 3676.
„ 873.	„ 1364.	„ 2698.	„ 3677.

Blijvende de niet afgehaalde Penningen, ten pericule der Eigenaars, in het Gebouw der Maatschappij berusten.

. Degene welke iets te vorderen en Papieren onder zich heeft van, of iets verschuldigd is aan den Heer JACOB SWART, gewoond hebbende en den 2den dezer overleden te Oterleek, wordt verzocht daarvan, vóór het einde dezer maand, opgave en afgifte of wel betaling te doen aan de ondergeteekenden, Executeuren-Testamentair, of ten Kantore van den Notaris J. STIKKEL, in de Schermeer.

Oterleek, 8 *Mei* 1851.

PR. SWART, te Assendelft.
Cs. VEENIS, te Wormerveer.
J. D. KRUIJER, te Oterleek.

. Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van DIRK SCHUIJTEMAKER PIETERSZOON, Landeigenaar, gewoond hebbende te Grosthuizen en aldaar den 29sten April 1851 overleden, worden verzocht daarvan, vóór primo Junij aanstaande, opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris J. C. PAN, te Avenhorn.

. Die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of Papieren enz. onder zich mogen hebben van wijlen den Heer K. KOKER Kz., gewoond hebbende te Broek in Waterland en aldaar op den 29sten April 1851 overleden, worden verzocht daarvan opgaaf of betaling en afgifte te doen, ten Kantore van den Notaris P. SCHELLINGER, te Nieuwendam residerende, vóór of op den 1sten Junij 1851.

. Al degenen die iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van den Boedel van wijle Jufv. G. VAN BRUGGEN, Wed. *W. Raadsheer*, overleden te 's Graveland, gelieven daarvan ten spoedigsten opgave te doen aan de Executeuren-Testamentair, J. B. PENTERMAN, te 's Graveland, en P. DOETS, te Hilversum, of ten Kantore van den Notaris PERK.

. A. BOSSERS, openbaar Onderwijzer te Fijnaart vraagt een' ONDERMEESTER, die aanleg heeft voor de Kerkedienst. Brieven *franco.*

. Men verlangt eenen ONDERMEESTER van den 3n Rang, die ook onderwijs kan geven op de Piano. Bij Kost en Inwoning, enz., is het Salaris *f* 100, terwijl men ook gunstige gelegenheid aanbiedt om zich in vreemde Talen te bekwamen. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. P, bij den Boekhandelaar JOHs. VAN WERMESKERKEN D. RZN., te Amersfoort.

. A. VAN HEUSDEN Az., te Ter Aar, vraagt, tegen half Julij of eerder: Een' ONDERMEESTER, van een goed voorkomen en bekwaam voor de Kerkedienst, zonder Orgel. Behalve Kost enz. geniet men *f* 70 's jaars. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven.

. Een R. C. JONGELING, van den 3den Rang, geexamineerd voor het Fransch en Hoogduitsch, zag zich gaarne geplaatst. Tijd en gelegenheid om zich in oude Talen te oefenen zoude hem bijzonder aangenaam zijn. Adres, *franco* Brieven, onder Lett. M., aan den Boekh. J. DE LANGE, te Deventer.

. Een Med. Doctor, op een Dorp nabij Leyden, verlangt tegen den 1sten Junij, op gunstige voorwaarden: Een BEDIENDE, de Receptuur kundig. Brieven *franco*, onder Lett. B, bij SCHREUDER en VAN BAAK, Boekh. te Leyden.

. REGISTRATIE.

Men vraagt op een Kantoor van Registratie een JONG MENSCH, van goede getuigschriften voorzien, de noodige bekwaamheid in dit vak bezittende, tegen genot van een billijk Salaris. Adres, met *gefrankeerde* Brieven, onder de Letters X. Y. Z., bij de Boekhandelaars J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg.

. Aan een Kantoor der Registratie, Regt en Successie, in eene der voornaamste steden van Zuid-Holland, wordt gevraagd: Een EERSTE KLERK, welke reeds eenige jaren in dat vak werkzaam is geweest en de vereischte kundigheden daarin verkregen heeft, en welke voldoende bewijzen daarvan, alsmede van goed gedrag kan produceren, en zulks tegen een aanzienlijk Tractement, naar mate van kundigheden en geschiktheid. Adres, onder Letter W, bij de Boekhandelaars J. VAN BAALEN en ZOON, te Rotterdam. Brieven *franco.*

. Men zoekt, op een aangenaam en gezond Dorp, in de Provincie Gelderland, Utrecht of Noord-Braband, eene gelegenheid om eenen JONGELING, oud elf jaren, toe te vertrouwen aan eenen Predikant, die in staat is hem grondig Onderwijs te geven in de Hollandsche, Fransche en Engelsche Talen, en hetgeen verder tot eene beschaafde opvoeding vereischt wordt, en bij wien wijders reeds één of twee Kinderen hunne opvoeding genieten. Brieven *franco.* Adres, onder de Letters V. T., bij de Boekhandelaren de ERVEN DOORMAN, te 's Hage.

. Op eene uitgebreide *Boerderij* in Gelderland, nabij Arnhem, biedt zich de gelegenheid aan om eenen JONGELING van de Hervormde Godsdienst te plaatsen, die lust heeft om de *Boerderij* en *Landbouwkunde* te leeren. Adres, *franco*, onder Letter A., bij den Boekhandelaar C. A. VIEWEG, te Nijmegen.

. Een KUIPERS-KNECHT, met het *Boerenwerk* bekend, vast werk begeerende, vervoege zich ten spoedigste bij K. VAN STRAATEN, Mr. Kuiper te Bodegraven. Brieven *franco.*

. Eene fatsoenlijke BURGER DOCHTER, tusschen de 30 en 40 jaren, Prot. Godsdienst, zou tegen Augustus of later eene Betrekking verlangen tot Assistentie in eene Huishouding of tot de geheele waarneming van een niet groot gezin, in welke Betrekking zij eene reeks van jaren is werkzaam geweest. Zij is voorzien van de beste getuigschriften van bekwaamheid en goed gedrag, maar door sterfgeval buiten Betrekking. Reflecterenden gelieven hunne Brieven *franco* in te zenden, onder de Letter H. bij den Boekh. W. C. WANSLEVEN, te Zutphen.

. *On désire vers le mois de Juillet ou d'Août une GOUVERNANTE de la religion protestante, Suisse ou Française, pour soigner l'éducation de deux enfants, agés de huit et de cinq ans. Les capacités requises sont: la connaissance de la langue Française, des éléments de l'Anglais, des principes de la Musique instrumentale et des ouvrages d'agrément. s' Adresser par lettres affranchies sous, l'initiale A., chez les Libraires H. COSTER en ZOON, à Alkmaar.*

. VOOR NOG GEEN 200 GULDENS.

Iemand, door verandering van betrekking buiten staat langer zijne nijverheid, waaraan een geheim verbonden is, buiten de Stad zijner inwoning uitteoefenen, biedt aan, dit GEHEIM in elke Provincie aan een persoon te openbaren, waardoor men een fatsoenlijk burger bestaan kan erlangen en waartoe geene meerdere fondsen vereischt worden. Zij, die hiertoe genegen mogten zijn, gelieven zich te adresseren, onder *franco* Brieven, Letters Y. Z., aan Mejufvrouw VAN GUILIK, Turfstraat te Arnhem.

. Naar NEWYORK ligt te Amsterdam in lading, voor Goederen en Passagiers der Eerste en Tweede Klasse: Het buitengewoon snelzeilend, gekoperd BARKSCHIP *CHINA*, Kap. D. A. ZYLSTRA. Adres bij de Kargadoors de Wed. JAN VAN WESEL en ZOON, of WEHLBURG en BREUKER, aldaar.

. Voor eene *Dame*, die gewoon is de Zomermaanden buiten doortebrengen, vraagt men (liefst in de *omstreken van Haarlem*), bij fatsoenlijke Lieden, zoodanige gelegenheid met KOST en BEDIENING. Reflecterenden adresseren zich, met opgave van voorwaarden en plaatselijke gelegenheid, met *franco* Brieven, onder Letter S, bij den Boekhandelaar G. D. BOM, op het Water, te Amsterdam.

Door vertrek naar elders, tegen de maand Augustus of eerder, vier of zes GEMEUBILEERDE KAMERS te HUUR, gelegen in het schoonste gedeelte der Stad Leyden en een alleraangenaamst uitzigt hebbende. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren, onder Letter P, met Brieven *franco*, aan het Bureau der *Leydsche Courant.*

. TE HUUR:

Een aangenaam BUITENTJE, voorzien van vier Kamers, alle met Slaapplaatsen voorzien, Keuken, Kelder, Zolder en Tuin, voor den prijs van *f* 150 per jaar, aangenaam gelegen aan den Straatweg van Haarlem naar Bloemendaal; ook kan hetzelve in twee gedeelten bewoond worden, voor dezelfden prijs. Te bevragen bij J. VAN HOUTEN, op *de Hartenkamp*, bij Bennebroek. Brieven *franco.*

. Door sterfgeval TE HUUR, in het aangename Dorp Epe, aan den Grindweg van Apeldoorn op Zwolle: Eene HEERENHUIZING, bevattende 6 Kamers en verdere Gemakken, met Tuin en Stalling, voor den geringen Huurprijs van *f* 150; van af 1 Aug. dadelijk te aanvaarden. Te bevragen per *franco* Brieven, onder Lett. A, aan het Hulp-Kantoor te Epe.

. Tegen November e. k. wordt te HUUR gevraagd, voor een fatsoenlijk, klein gezin: Een zuiver, droog, goed ingerigt en net betimmerd HUIS, op een' vrolijken stand, aan eene Vaart of Straatweg, voorzien van twee Benedenkamers, Slaapkamer, Keuken (waarin de noodige Gemakken zijn) en waterdigte Kelder, benevens beschoten Droogzolder en minstens twee Logeerkamertjes, met opene Plaats en Bleek of kleinen Tuin, als ook Berging voor Brandstoffen; liefst tusschen of bij eene der Steden Rotterdam en Leyden, in de nabijheid van het Spoorweg-Station. Adres, *franco* Brieven, met juiste omschrijving van het gevraagde en opgave van den jaarlijkschen huurprijs, onder Letts. S. J. B., bij den Boekhandelaar H. V. VAN GOGH, Steiger, bij de Erasmusmarkt, te Rotterdam.

. **DOOR TOEVAL TERSTOND TE HUUR:**

Een net en wel ingerigt BOVENHUIS, met vrijen Opgang, hebbende vier Kamers, Keuken, Kelder en Zolder en verdere Gemakken. Te bevragen, *franco* Brieven, bij W. C. VAN DER HORST, in de Turfstraat te Arnhem.

. UIT DE HAND TE KOOP

wordt aangeboden: De HERBERG genaamd *HET PAARDENBIT*, staande aan het Keern, onder de Stad Hoorn, zijnde geheel herbouwd in het jaar 1849, bestaande in 4 Kamers, Stalling en groote Kelder, hebbende eenen uitmuntenden Regenbak, benevens een ERF, waarop 4 Schapen kunnen gemolken worden. Eene der Kamers wordt verhuurd en doet *f* 26 à *f* 30 huur.

Te bevragen bij den Eigenaar en te aanvaarden naar goedvinden van weêrszijden.

. In de Stad Kampen bij toeval UIT DE HAND TE KOOP: Eene nette, dubbele HEEREN-BEHUIZING, waarin zijn 8 behangene Kamers, meest geplafonneerd, eene Keuken, Kelder, Pomp- en Regenwater; een groote Tuin, met onderscheidene Vrucht-Boomen. Informatie bij den Timmerman G. BAUGGER. Brieven *franco.*

. G. W. WESSELING zal op Vrijdag den 16den Mei 1851, des namiddags ten drie ure, te Amsterdam,

in *de Witte Zwaan*, op de Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangebragte partij Rhijnsche **HOUTWAREN**, bestaande in een partijtje mooije Dennen, eene partij mooije frissche Rondhouten, een partijtje Greenen, Vugten en eene mooije partij nieuwe Eiken Balken, Roeden, Klossen en Krommers. Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

*** G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON zullen op Maandag den 19den Mei 1851, des middags ten twaalf ure, te Amsterdam, in het Lokaal *Vereeniging*, in de Warmoesstraat, presenteren te verkoopen: Extra mooije, nieuw aangekomene NOORDSCHE Balken, Spieren, Ellens, Juffers, Kolders en Deelen; Kroon Riga, Stettin, Dantzig en Narva Balken, Wagenschot en Vathout, Zweedsche Platen en Deelen, en andere **HOUTWAREN.** Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & C°.

*** G. W. WESSELING zal op Maandag den 19den Mei 1851, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche en Bijhavensche, Dantziger, Memelsche, Riga en Narva Balken; Rigasche en Memelsche Wagenschotten; Memelsche Eiken Balken; Memelsche, Zweedsche, Wijburger en Noordsche Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout, Azijnestokken, Amerikaansche Pijpduigen en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

*** VERKOOPING van HUISRAAD en INBOEDEL, ten huize van wijle Mejufvrouw de Weduwe *Jacob Hoogeboom*, te Nieuwendam, door den aldaar residerenden Notaris P. SCHELLINGER, op Dingsdag en Woensdag den 20sten en 21sten Mei 1851, des voormiddags 9 uur.

Het onderscheiden Porcelein, waaronder een groot Japansch Kaststel, zal op den eersten dag worden aangeboden.

*** H. VRIESENDORP, J. P. M. BOONEN, E. MAURITZ, A. C. VAN WAGENINGEN JUNIOR en P. J. DE KANTER JUNIOR, Makelaars te Dordrecht, als lasthebbende van hunne meesters, zijn voornemens te veilen en te verkoopen: 4500 Koperwijksche, Holmestrandsche en Bijhavensche Balken, maats en ondermaats, van 4 El 5 Palm tot 8 El 5 Palm; Grijne Narva Balken, van 8 El, 5 Palm; voorts eene partij Ellens, Juffers, Kolders, Plaatjes, Deelen, Archangel-Riemen en meer andere HOUTWAREN; welke *twee dagen* vóór de verkooping genommerd zullen liggen: de Balken in het Maartensschat en Nieuwehaven en het overige in de Loodsen en Erven van *Jacob Vriesendorp en Zoonen.* De verkooping zal zijn op de Zaal boven de Stads Waag, bij de Beurs, op Vrijdag den 23sten Mei 1851, des namiddags ten half drie ure precies. Nadere onderrigting is te bekomen bij bovengenoemde Makelaars.

*** Woensdag den 21sten Mei 1851, des middags ten 12 ure, zal op *het Polderhuis van Jannezand*, gelegen onder Dussen, ten overstaan van den Notaris D. MIDDELKOOP, residerende te Dussen, voor het saizoen van dit jaar worden verpacht, om 2 maal te kunnen hooijen: 305 Bunders HOOI- en WEILANDEN, van de hoogomkade Buiten-Polders Oud- en Nieuw-Jannezand en het Middelland, gelegen onder Dussen en Drimmelen; zullende de aanwijzing daarvan geschieden daags vóór en op den morgen van de Verpachting. Informatie te verkrijgen bij den Rentmeester STERLING, te Dordrecht, en den Opziener A. KELLER, op Jannezand.

Ten overstaan van den Notaris Mr. GERARD VAN ECK, te Arnhem, zal men op Donderdag den 22sten Mei 1851, des avonds precies ten zeven ure, aan het *Stations-Gebouw* voor den Rijn-Spoorweg te Arnhem, in het openbaar, bij toeslag verkoopen:

De kapitale, rentegevende BOUWHOEVE, *DE WUURDEN* genaamd, zeer gunstig gelegen onder Elst, ten noorden der Wuurdsche Straat, bestaande uit BOUWMANSWONING en daaraan verbonden HEERENHUIS, met daarbij gelegen BOUW- en WEIDELAND, ter grootte van ongeveer 55 Bunders, en daartoe behoorende, zeer vruchtbare WEIDE, gelegen onder Valburg, groot 4 Bunders; alles alzoo ter gezamenlijke grootte van ongeveer 59 Bunders, zoo als dit een en ander bij vorige Couranten en bij Biljetten breeder is omschreven, en bij den inzet, met de hoogen, is gebragt op de som van *f* 45045,00.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris. Brieven *franco.*

*** **OPENBARE VERKOOPING.**

Op Dingsdag den 27sten Mei 1851, des middags ten 12 ure, zal door den te Bodegraven gevestigden Notaris W. ZAHN, ten Huize van den Logementhouder *G. van Baaften*, in *het Veerhuis* aldaar, worden geveild en verkocht:

Een HUIS en ERF, gemerkt D, N°. 78, waarin de *Tabaks-* en *Kruideniers-affaire* met succes wordt uitgeoefend, staande en gelegen in de Bruggestraat aan den Straatweg te Bodegraven, bekend Kadaster Sectie C, N°. 24 en 25, ter grootte van 2 Roeden, 5 Ellen; met 1 Junij 1851 te aanvaarden.

Tenzelfden dage, des morgens ten 9 ure, zal aan het te veilen Perceel, om *contant geld*, worden verkocht: Eenige KRUIDENIERS-WAREN, TABAK EN SIGAREN, benevens eenige MEUBILAIRE GOEDEREN. Alles daags voor den Verkoopdag te zien. Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen ten Kantore van genoemden Notaris.

*** Bij de ERVEN LOOSJES, te Haarlem, wordt uitgegeven en is mede verkrijgbaar gesteld te Leyden, bij den Boekhandelaar *C. C. van der Hoek:*

CATALOGUS DER WERKTUIGEN, GEREEDSCHAPPEN, GRANEN, HOUT- en **WOLSOORTEN**, *in het* **KABINET VAN LANDBOUW VAN 'S RIJKS HOOGESCHOOL te LEYDEN VOORHANDEN.** Met een Voorberigt door *A. H. VAN DER BOON MESCH.* In gr. 8vo, à 50 Cts.

*** Heden wordt bij den Boekhandelaar **P. A. REIJNDERS**, te Meppel, uitgegeven:

HERINNERINGEN AAN MGR. VAN BOMMEL,

BISSCHOP VAN LUIK,

naar aanleiding zijner aangekondigde verheffing tot

KARDINAAL-AARTSBISSCHOP VAN AMSTERDAM. Prijs *f* -30

Voor *f* 2.40 in plaats van *f* 4.80

is voor GOUD- en ZILVERSMEDEN,

op aanvrage alom en bij den Uitgever J. H. SIDDRÉ, te Utrecht, te bekomen:

STRATINGH, SCHEIKUNDIG HANDBOEK

VOOR ESSAYEURS, GOUD- EN ZILVERSMEDEN. Gr. 8°.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft uitgegeven:

OUD EN NIEUW.

NOVELLEN

VAN

HEINRICH ZSCHOKKE.

Gr. 8°., één Deel, met Vignet . . . . *f* 3,10.

WEZEN EN SCHIJN.

NOVELLEN

VAN

HEINRICH ZSCHOKKE.

Gr. 8°., één Deel, met Vignet. . . . . *f* 3,10.

DE SCHOONZUSTERS,

DOOR

HENRIETTE MARIA L*.**

Gr. 8°., één Deel. . . . . *f* 3,30.

NOVELLEN

VAN

FREDRIKA BREMER.

Gr. 8°., één Deel, met Vignet. . . . *f* 2,30.

IN GEEN LEESGEZELSCHAP, OF LEESINRIGTING, KUNNEN DEZE WERKEN GEMIST WORDEN.

*** Bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem, wordt heden uitgegeven:

EENIGE BESCHOUWINGEN OVER JAVA.

Inhoud: *Het particuliere landbezit op Java. Oorzaken der ongunstige uitkomsten, welke de ontginningen van woeste gronden in de Residentie Samarang hebben opgeleverd. De Chinezen op Java. Landrenten en verbetering der Rijstteelt op Java. De Heerendiensten. Aanleggen van Europesche Volkplantingen in Indië. Koffijkultuur op Java.* De prijs is 75 Centen.

*** Bij GEBR. CAMPAGNE, te Tiel, en verder *alom* te bekomen: **HANDLEIDING** *tot de Systematische* **KENNIS**, *het* **AANKWEEKEN** *en* **BEWAREN** *van*

BLOEMEN

door C. P. BOUCHÉ. *Naar de 4de, veel vermeerderde Uitgave, uit het Hoogduitsch vertaald; voorts met de noodige aanmerkingen en eene korte, duidelijke schets van het Plantenstelsel van* LINAEUS *door den Vertaler vermeerderd.* **Derde druk.** 224 compres gedrukte Bladz. in 12°. Prijs slechts 75 Cents.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

KIJKJES IN 'T LEVEN.

EEN NIEUWE DICHTBUNDEL

VAN

W. J. VAN ZEGGELEN.

Met Vignet in Staal en geillustreerd Omslag, in Kartonnen Bandje. . . . . *f* 1,80.

De Bundel *Lach en Luim*, van denzelfden Auteur, waarvan binnen weinige maanden een tweede druk schier was uitverkocht, heeft een breeden weg gebaand voor de *Kijkjes in 't Leven.* De luimige Verzen van VAN ZEGGELEN hebben geene aanbeveling noodig.

J. J. A. COEVERNEUR,

VERSTROOIDE RIJMEN,

OUD EN NIEUW, VREEMD EN EIGEN.

IN KARTON, MET VIGNETTEN. *f* 1,50.

*** Heden komt bij den Boekhandelaar K. VAN HULST, te Kampen, van de pers:

BIJBEL-TOLK,

of Korte en Bevattelijke Uitlegging van sommige plaatsen der Heilige Schrift.

N°. 4, à 5 Cents.

Dit Blaadje, om deszelfs goede, echt Christelijke strekking alom met den grootsten bijval gelezen wordende, verschijnt geregeld om de twee maanden en kan niet meer in Commissie verzonden worden.

*** H. F. VAN DER SCHEER, Boekhandelaar te *Zaandam*, door aankoop Eigenaar geworden zijnde van onderstaande Werken, biedt dezelve, zoo lang de voorraad strekt, voor de bijgevoegde verminderde prijzen aan, al

I. ***J. CORSTIUS***, Christelijke Raad en Troost in donkere Dagen. 2e Druk.

In plaats van ***f* 2,60 voor *f* 1.**

II. ——————, Over de Wedergeboorte en Heiligmaking, 2 Dln. *In plaats van* ***f* 4,80 voor *f* 1,50**

III. ***G. VAN ORDEN***, Handleiding voor verzamelaars van Nederlandsche Historiepenningen. 2 Deel

In plaats van ***f* 6,10 voor *f* 3.**

IV. ——————, Bijdragen tot de Penningkunde van het Koningrijk der Nederlanden, 4 Cahiers met 24 Platen, waarop vele belangrijke Penningen voorkomen.

In plaats van ***f* 7,20 voor *f* 4.**

V. ***B. VAN GEUNS***, Beschrijving van Zaandam. Opgedragen aan *H. M. de Koningin-Weduwe der Nederlanden.* Met Hollandschen en Franschen Tekst, klein formaat, met 4 Platen, groot 431 bladzijden in carton.

In plaats van ***f* 3 voor *f* 1,50.**

VI. ***G. TER WEEME***, Troost voor Ouders, bij den vroegen dood hunner Kinderen, of Leerrede over II Sam. XII: 23*b*.

In plaats van **40 Cents voor 25 Cents.**

VII. ——————, Stille onderwerping aan God, of Leerrede over Psalm XXXIX, vs. 10.

In plaats van **40 Cents voor 25 Cents.**

*** *Heden komt van de pers en wordt met succes gedebiteerd:*

Het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, met Aanteekeningen door Mr. C. L. SCHÜLLER, à *f* 3.

Het Burgerlijk Wetboek, met Aanteeken. door *denzelfden*, ... „ = 5.

Het Wetboek van Strafvordering, met Aanteek., door *denzelfden*. . . . . . „ = 1.

A. C. HOLTIUS. Het Nederl. Faillitenregt, volgens het derde boek v. h. Wetb. v. Kooph., wetenschappelijk verklaard, . „ = 6.9

En eerstdaags zal verzonden worden:

Het Nederl. Wetboek van Koophandel, het Ned. Wetb. v. Kooph. van 1830 en de Code de Commerce; benevens I. A. ROGRON, Code de Commerce expliqué. *In één Deel compleet*, ... „ = 4.

Utrecht, 15 *Mei* 1851. C. VAN DER POST J

*** Bij BROESE & COMP., te Breda, is uitgegeven **HANDLEIDING BIJ DE BEOEFENING DER ENGELSCHE TAAL**, vooral ook ter dienste van hen die zich tot de lessen aan de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden. Door Dr. J. J. HOLLANDER, Lector aan genoemde Akademie.

Eerste afdeeling: Spraakkunst. . . . . *f* 0

In dit Werkje worden, in den geest waarin het onderwijs aan de Koninklijke Militaire Akademie gegeven wordt, de beginselen der Engelsche taal behandeld, voor zoo verre de kennis daarvan van de Aspirant-Adelborsten gevorderd wordt en de Aspirant-Kadetten haar dienen te bezitten, om er eenig nut van te hebben.

De tweede afdeeling, bevattende een gemakkelijk Leesboek, komt in den loop der maand Mei van de pers en is ook afzonderlijk verkrijgbaar, onder den titel: **READING LESSONS FOR THE USE OF SCHOOLS**; consisting of Extracts from English Prose Writers. Compiled by Dr. J. J. DE HOLLANDER.

*** **FRIESCHE LITERATUUR.**

Door den Boekhandelaar E. EPPIUS FOCKENS, te Franeker, is uitgegeven en *alom* verkrijgbaar gesteld:

DE FRYSCE HUESFRJEUN, grienmank yn rym in onrym. Opmakke in by 'n oar samle fen **WALING DYKSTRA.** Afl. 1 en 2. Prijs per Jaargang, van 6 N°, ieder van 48 Pags, ... *f* 1

Verder debiteerd hij met veel succes:

GYSBERT JAPICX, Friesche Rymlerye, met Wurdenboek door E. EPKEMA en Portret. Twee lijv. 4°. Deelen. . . . . *f* 5

WALING DYKSTRA, it Heamiel by Gea-boer. . . . . *f* 0

—————— Doaitse mei de Noardsce balke. 2e druk. . . . . *f* 0

DE BYE-KOER. Frysk Jierboekje 1848-1851. *f* 1

(De Jaargangen 1846 en 1847 zijn uitverkocht.)

*** Bij de Erven F. BOHN, te *Haarlem*, is uitgegeven:

1. De REMONSTRANTIE en het REMONSTRANTISME. Historisch onderzoek door Dr. ***J. TIDEMAN***, *Remonstr. ref. Pred.* te Rotterdam. . . . . *f* 1

2. STICHTELIJKE UREN van Ds. ***BEETS***, N°. 5, inhoudende: 1. *Genade, Verharding, Boetvaardigheid.* 2. *Liefde tot Christus, van Christus, in Christus.* 3. *Eli, Eli, Lama Sabachtani.* 4. *De dorst op Golgotha.* — Prijs per Jaargang *f* 4,20. De vroegere Jaargangen zijn ook in fraaije linnen banden te bekomen, elk à *f* 4,80.

3. Mr. ***I. DA COSTA***, ISRAëL EN DE VOLKEN. Overzigt van de Geschiedenis der Joden. 4 Stukken. . . . *f* 6,

4. ***G. FISK***, DAGBOEK VAN EEN EVANGELIEDIENAAR gehouden op zijne Reis naar het HEILIGE LAND. 2 Deelen, 7 Platen. . . . . *f* 5

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.